

**Ajuntament
de Barcelona**

Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat I Esports
Direcció d'Immigració

Pg. Sant Joan, 75, 2on
08009 **Barcelona**
Telèfon: 93 256 46 14
Fax: 93 256 46 21

Memòria Direcció d'Immigració i Interculturalitat 2012

Plenari del Consell Municipal d'Immigració

9 d'Abril

Pel Consell Municipal d'Immigració

Contenido

1. Missió.....	3
2. Entorn	3
3. Activitats:	3
3.1. SAIER	3
3.2. Sessions informatives d'acollida i acompanyament.....	5
3.3. Programa Noves Famílies: Acompanyament a la Reagrupació Familiar 6	6
3.4. Servei de Mediació Intercultural i traducció.....	7
3.5. Informes de disponibilitat d'habitatge.....	8
3.6. Informes d'arrelament social	9
3.7. Programa d'interculturalitat.....	11
3.7.1. Espai Avinyó-Llengua i Cultura	11
3.7.2. Projectes interculturals.....	12
3.7.3. L'Estratègia BCN Antirumors	13
Xarxa BCN Antirumors.....	13
Entitats de la Xarxa BCN Antirumors per districtes	13
Formacio Antirumors	14
Catàleg d'Activitats Antirumors:.....	14
3.8. Suport programes de districte.....	15
3.9. Consell Municipal d'Immigració.....	16
3.10. Suport entitats acollida	19
3.10.1. XESAJE - Xarxa d'Entitats Socials d'Assessorament Jurídic en Estrangeria.	21
3.10.2. Coordinadora de la llengua:	21
3.11. Suport a entitats.....	22
3.11. Retorn voluntari a Senegal	24

1. Missió

Promoure la integració de totes les persones d'origen immigrant a la vida social i participativa de Barcelona així com apostar per fomentar que tots els barcelonins i barcelonines, vinguin de on vinguin, participin d'un projecte comú i visquin amb sentit de pertinença a la ciutat i al conjunt de Catalunya. Aprofundir en les polítiques de convivència, cohesió social i interculturalitat i Garantirem la igualtat d'oportunitats en l'accés als serveis públics propis de l'estat del benestar (ensenyament, sanitat, habitatge, etc.).

2. Entorn

Durant 2012 podem destacar com a principal fita significativa la elaboració per consens polític del Pla Municipal d'Immigració que ha de guiar les polítiques d'immigració i Interculturalitat de l'Ajuntament durant la resta del mandat.

El Pla es va aprovar amb el suport de CiU, PSC, UxB i IpC-EUiA el passat mes de juliol.

Aquest pla prioritza les polítiques adreçades a la convivència i a la cohesió per donar resposta a la nova situació migratòria de la ciutat on les polítiques d'acollida són menys prioritàries que en el passat. Durant 2012, s'ha reforçat l'equip d'interculturalitat i s'ha iniciat un procés per adequar el SAIER a les noves circumstàncies incorporant nous serveis.

En relació al nou moment migratòri, es confirma un canvi en la tendència que queden reflectits en les dades d'alguns dels serveis de la direcció d'immigració: Disminució significativa de les sol·licituds d'arrelament social i reagrupament familiar i lleu disminució del nombre d'usuàries del SAIER. La situació de crisi econòmica ha influït en una disminució en les noves arribades, tot i que el nombre de residents amb nacionalitat estrangera a la ciutat es manté estable al voltant del 17% del total de residents.

3. Activitats:

3.1. *SAIER*

Amb la participació activa de totes les entitats presents al SAIER es va realitzar un procés adreçat a formular propostes d'adequació del SAIER.

Com a resultat del diagnòstic es van formular unes propostes d'actuació, que contemplen incloure al SAIER **la mobilitat internacional**: emigració, immigració i el retorn, que fan part inherent dels processos migratoris.

- **Immigració**: l'arribada de persones estrangeres a les societats d'acolliment, s'han convertit en fluxos estructurals de moltes societats, encara que les crisis econòmiques i socials poden fer que disminueixen durant certs períodes de temps. Les polítiques públiques són determinants per afavorir la exclusió/inclusió de les persones immigrades.

- **Emigració**: La sortida del país d'origen es un procés complex, generalment es produeix amb l'objectiu del retorn. L'arribada a un altre entorn es pot millorar en la mesura en que es planifica i s'obté informació sobre el nou context.

- **Retorn**: El retorn fa part de tot el procés migratori; quan una persona decideix retornar ho fa després de haver viscut la emigració de la societat d'origen i de viure la immigració; per la qual cosa, el retorn es mol complex, involucra una multiplicitat de factors i esdevé un repte per a les polítiques públiques (d'origen i destí).

Indicadors

Entre gener i desembre de 2012 al SAIER s'han atès **10.317 persones**. Es varen realitzar un **total de 37.838 activitats**, entre altes, segones visites, derivacions, orientacions, o informacions.

A pesar del decreixement en quant al nombre d'usuaris, en relació a l'any 2011 les activitats d'atenció social (Creu Roja) s'han incrementat en 1339 visites; seguida de les demandes relacionades amb l'aprenentatge de Català, CPNL (843 visites més) i dels serveis jurídics ofertes per l'ICAB: denegacions i sol·licituds de nacionalitat (621 visites més) i l'assessorament en estrangeria del CITE (162 visites més).

Entitat	2011		2012		variació usuaris	Variació activitats
	Usuaris atesos	Activitats realitzades	Usuaris atesos	Activitats realitzades		
ACSAR	829	1.304	617	1.029	-212	-275
AMIC	1.257	1.864	1.232	1.828	-25	-36
CITE	4.196	6.741	4.007	6.903	-189	162
CPNL	988	1.187	1.616	2.030	628	843
Creu Roja	1.031	4.097	914	5.436	-117	1.339
ICAB	1.650	2.495	1.998	3.116	348	621
Servei d'informació	9.725	17.706	8.655	17.335	-1.070	-371
TOTAL	11.037	35.394	10.317	37.697	-720	2.303

3.2. Sessions informatives d'acollida i acompanyament

Aquestes sessions formen part de l'estratègia d'acollida de ciutat a les persones nouvingudes. S'inicien el 2006 com a prova pilot al Districte de Sants-Montjuïc. El 2010 s'implanten a tota la ciutat. S'hi aporta informació actualitzada sobre: territori, serveis i recursos bàsics de caràcter general, aprenentatge de les llengües oficials, drets i deures dels ciutadans i principals tràmits d'estrangeria, entre d'altres. Els Tècnics d'Acollida són els professionals encarregats de l'organització, impartició i gestió de les sessions, per a la qual cosa porten a terme una tasca continuada d'actualització de la informació i de coordinació i col.laboració amb la resta de professionals dels Serveis a les Persones dels districtes, OAC i altres.

Durant el 2012 hem avançat en el procés de millora que preten adaptar aquest servei a la nova realitat de la immigració, fent més èmfasi en les polítiques d'acompanyament i tenint en compte les modificacions que pugui aportar la Llei 7/2010 d'Acollida de Catalunya, un cop s'aprovi el seu Reglament regulador. Els principals canvis introduïts són:

- -Oferta de les sessions a públics més amplis: volem arribar a qualsevol persona estrangera que vingui a viure a Barcelona, així com a persones provinents d'altres comunitats autònomes i també autòctones que per canvi de domicili puguin estar interessades en tota o en part de la informació que s'hi imparteix. Aquesta oferta es canalitza a través de les entitats i serveis presents a cada territori.
- -Flexibilització dels continguts. Tot i que hi ha un bloc d'informacions comuns, s'adapta sempre la informació al perfil, interessos i necessitats de les persones assistents, així com al temps de què es disposa, ja que habitualment la durada és de 2 hores però hi ha ocasions en què pot ser inferior o superior.
- -Posada en marxa de l'estratègia d'acompanyament. Es combina el format de sessió grupal amb l'atenció individualitzada a aquelles persones que necessiten d'un suport personalitzat per poder assimilar millor els continguts impartits o bé per poder tirar endavant gestions i tràmits concrets. El paper del Tècnic d'Acollida en aquests casos és aportar la informació, orientació i recolzament professional necessaris mitjançant la realització d'algunes entrevistes individuals per ajudar la persona a resoldre la situació de manera autònoma.
- -Enfortiment de les sinèrgies amb d'altres serveis municipals. S'ha enfortit la col.laboració amb altres serveis municipals de l'àmbit de la immigració, que realitzen tasques que poden ser complementàries: Serveis de Traducció, Mediació Intercultural, PIA, SAIER, Reagrupament Familiar, XESAJE, etc.
- -Priorització de la col.laboració amb els Tècnics d'Educació dels districtes, per a la intervenció en centres escolars i AMPAS. S'ofereixen sessions en els mateixos centres escolars, amb suport de traducció quan és necessari.
- -Enfortiment de la col.laboració amb el Consorci de Normalització Lingüística de Catalunya, . S'imparteixen sessions adaptades als alumnes dels cursos bàsics de català in situ, a la mateixa aula; els alumnes són estrangers i autòctons. També es deriven persones a les sessions fixes que es realitzen als districtes, especialment aquelles persones amb necessitat de traducció.

Indicadors bàsics:

SESSIONS D'ACOLLIDA i ACOMPANYAMENT	2010	Mitjana mensual 2010	2011	Mitjana mensual 2011	2012	Mitjana mensual 2012(*)	%Variació 2011- 2012
Nº de Sessions	88	7	334	28	373	31	+12%
Nº d'Assistents	805	67	2.508	209	3.604	300	+44%

(*) Cal tenir en compte que fins 2011 es comptaven totes les sessions programades, encara que finalment no hi hagués assistit ningú i que, en canvi, el 2012 la dada correspon a sessions efectivament realitzades.

3.3. Programa Noves Famílies: Acompanyament a la Reagrupació Familiar

Programa noves famílies: acompanyament al reagrupament familiar

De les activitats desenvolupades pel Programa al llarg de l'any 2012, en destaquem les següents:

- **Atenció personalitzada.**

Mitjançant els referents del Programa de cada Districte s'ha incrementat l'orientació i l'acompanyament de les persones que han sol·licitat el reagrupament familiar i el seu nucli familiar. Alhora els oferim diferents espais de trobada perquè coneguin amb més detall els serveis i les entitats que des de l'Ajuntament de Barcelona treballen perquè el retrobament entre les persones que arriben reagrupades i les persones que ja són a Barcelona, sigui una experiència enriquidora.

Hi ha activitats programades per a abans i per a després del reagrupament familiar.

Activitats programades ABANS del reagrupament familiar

Espai Inicial.

Espai Inicial per a famílies d'origen xinés.

Orientació, acompanyament i seguiment de les famílies en procés de reagrupament familiar.

Taller de Pares i Mares per a la preparació per al retrobament amb els fills i les filles.

Activitats programades DESPRÉS del reagrupament familiar

Orientació, acompanyament i seguiment de les famílies en procés de reagrupament familiar. Continuació de l'activitat iniciada abans del reagrupament familiar.

Espai mensual estable per a mares i pares.

Suport psicopedagògic per millorar les oportunitats de continuïtat dels itineraris formatius i educatius dels joves reagrupats.

Activitats d'acollida per a joves reagrupats: *A l'Estiu Barcelona t'Acull, Punt de Trobada i Servei de Suport i acompanyament acadèmic. PREPARA'T.*

Tallers per a dones reagrupades.

Taula. Programa Noves famílies a Barcelona: acompanyament al reagrupament familiar
Programa Noves Famílies: Acompanyament al Reagrupament familiar

Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat. 2012

	2011	2012	% increment
Informes d'habitatge de partida	3.606	3.087	-14,4%
Persones contactades	3.597	3.016	-16,2%
Participants a l'Espai Inicial	1.914	1.602	-16,4%
Participants a l'Espai Inicial famílies d'origen xinès		94	100%
Orientació i acompanyament de les famílies en procés de reagrupament familiar	1.948	2.395	23%
Taller de Pares i Mares de preparació per al retrobament amb els fills i les filles	159	137	-14,4%
Espai mensual estable per a pares i mares	46	46	0%
Suport psicopedagògic		91	100%
A l'estiu Barcelona t'acull	145	154	6,2%
Punt de Trobada	69	66	- 4,4%
Servei de suport i acompanyament acadèmic. PREPARA'T		11	100%
Tallers per a dones reagrupades	111	69	-38%

3.4. *Servei de Mediació Intercultural i traducció*

SERVEI DE TRADUCCIÓ I MEDIACIÓ INTERCULTURAL.

El Servei de Traducció i Mediació Intercultural té per objectiu donar suport als professionals municipals en la intervenció amb persones, grups i col·lectius d'origen cultural divers, per tal de facilitar la comunicació i prevenir i resoldre els conflictes que es puguin donar en les relacions interpersonals, grupals, veïnals i comunitàries. Els aspectes a destacar del 2012 han estat:

-Continuïtat en les estratègies per assolir una major eficiència del servei: Canalització de part de la mediació cap a la traducció en les entrevistes individuals, límit del nombre d'entrevistes amb mediador, potenciació de la mediació col·lectiva: assessoraments a equips de professionals, treball amb grups d'usuaris i estímul de les iniciatives de treball de mediació comunitària. A la taula d'indicadors bàsics es pot observar com ha baixat el nombre de mediacions interpersonals i ha pujat considerablement el nombre de traduccions presencials.

-Priorització de la línia de treball amb centres escolars, En l'àmbit de la mediació comunitària, s'ha intervingut en més centres escolars, prenent com a referència la feina ja realitzada en l'Escola Collaso i Gil del Raval, de suport intercultural als equips docents i Ampas i de foment de la participació de les famílies. També s'ha arribat a més centres escolars en traducció i mediació interpersonal.

-Continuïtat en la col.laboració amb els centres de serveis socials i altres equipaments i entitats, tant d'àmbit de districte com d'àmbit de ciutat.

-Baix nivell de demanda de mediacions comunitàries. És previsible que pugin conforme es vagin incorporar més centres escolars i es reactivin projectes de districte que havien finalitzat.

Indicadors bàsics:

TRADUCCIÓ I MEDIACIÓ INTERCULTURAL	2010	Mitjana mensual 2010	2011	Mitjana mensual 2011	2012	Mitjana mensual 2012
Traduccions presencials	2.219	185	1.960	163	2.691	224
Mediacions interpersonals	2.060	172	2.220	185	1.617	135
Mediacions grupals, veïnals i comunitàries	202	17	142	12	51	4

3.5. Informes de disponibilitat d'habitatge

Aquest és un informe, que acredita la idoneïtat de l'habitatge, és preceptiu per al tràmit de reagrupació familiar i també per a la renovació d'autoritzacions de residència en virtut del reagrupament familiar si s'ha produït un canvi de domicili des del reagrupament.

Taula 1. Informes de disponibilitat d'habitatge

	2011	2012	Evolució
Sol·licituds rebudes	3.452	3.118	-9,68
Informes positius	2.672	2.127	-20,40
Informes negatius	300	399	33,00
Arxivats	480	342	-28,75
En procés de resolució	0	219	
No s'emet proposta	0	30	
Renuncia	0	1	

Quan es parla de sol·licituds ens referim a estrangers no comunitaris en situació regular, amb habitatge, contracte de treball i uns ingressos que permeten plantejar-se el reagrupament familiar, o la renovació de residència dels seus familiars.

Durant el 2012 es van rebre 334 sol·licituds menys que el 2011, es a dir un 9,68% menys que l'any anterior. Es constata una certa disminució del nombre global. Aquest descens es pot explicar per varis factors, un és la situació de crisi econòmica, que fa més complicat que les persones inicien un procés de reagrupació, un altre és el descens de persones immigrades a partir de l'any 2009, el que fa que al llarg del temps hi hagi objectivament menys persones que facin el tràmit de reagrupació. Al voltant del 10% de sol·licituds serien de renovació de NIE

Pel que fa a la proporció d'informes favorables i desfavorables dels dos darrers anys, es constata que és molt similar

L'augment d'expedients negatius s'explica per què a partir de l'aplicació de la instrucció de la Generalitat, si no es té relació directa amb l'habitatge (propietari o llogater) qui pot autoritzar la reagrupació en l'habitatge és el propietari i no el llogater com succeïa abans.

Un altra fet a comentar es que a partir de l'aplicació de la Instrucció de la Generalitat, s'introdueix la categoria de no s'emet proposta, són aquells casos que, per la situació administrativa, la nacionalitat del sol·licitant o nombre d'informes del domicili i insisteixen en la tramitació.

Taula 2. Informes adequació habitatge per districtes

	Sol·licituds 2011	Sol·licituds 2012
Ciutat Vella	645	580
Eixample	386	408
Sants-Montjuïc	573	480
Les Corts	66	69
Sarrià-Sant Gervasi	80	71
Gracia	134	136
Horta-Guinardó	324	284
Nou Barris	465	384
Sant Andreu	281	275
Sant Martí	497	431
No consta	1	
	3.452	3.118

3.6. Informes d'arrelament social

Informes per a persones estrangeres que tenen el domicili habitual a la ciutat de Barcelona per a obtenir l'autorització de residència temporal per supòsits excepcionals.

Els sol·licitants són persones empadronades a la ciutat, que poden acreditar tres anys de permanència a l'Estat, disposen de contracte de treball i/o oferta de treball o altres mitjans de vida.

A l'Ajuntament es fa la tramitació de l'expedient, una entrevista amb la persona i la comprovació de la documentació. Posteriorment s'envia la proposta d'informe a la Generalitat.

Taula 3. Informes d'arrelament social

	2011	2012	Evolució
Instàncies rebudes	8.969	5.942	-33,74
Propostes d'informes realitzades	8.220	4.968	-39,56
Expedients resolts			
Informes favorables amb oferta de treball	7.692	4.603	-40,16
Informes favorables amb recomanació d'excepció de contracte	488	313	-35,86
Informes no favorables	40	52	30
Incompareixences i renunciacions	2.169	1.085	-49,98
Total expedients	10.389	6.053	-41,74

Es constata una disminució de sol·licituds de 33% amb respecte a 2011, el que confirma la tendència iniciada fa un par d'anys.

El nombre d'expedients finalitzats ha estat d'un 91 %.

Del total d'expedients resolts durant l'any 2012, un 82 % han estat resolts amb proposta favorable.

Els informes desfavorables ho han estat per no tenir coneixements mínims de les llengües oficials, tenir faltes de l'Ordenança Cívica o no acreditar una permanència de 3 anys.

Les incompareixences i renunciacions són casos que s'han tancat per no presentar-se o no presentar documentació completa o renúncia voluntària al no complir alguns dels requisits necessaris establerts en el Reglament.

Taula 4. Districtes

Districte	2011 (entrevistats)	2012 (sol·licituds)
0- Sense Domicili Fix	920	161
1- Ciutat Vella	1.150	1.340
2- Eixample	668	689
3- Sants- Montjuïc	820	853
4- Les Corts	117	118

5- Sarrià-St. Gervasi	189	220
6- Gràcia	263	257
7- Horta Guinardó	434	389
8- Nou Barris	787	702
9- St. Andreu	446	431
10- St. Martí	683	749

La major part dels sol·licitants són homes (58%), encara que ha sofert un descens important respecte a l'any 2011(63%), i per nacionalitats el major nombre són Pakistanesos amb 27,5% dels sol·licitants, seguit per Indis (8,85%) Bolivians, (7,77%), Hondurenys (6,82%) i Paraguaians (5,85%).

3.7. Programa d'interculturalitat

El Programa BCN Interculturalitat aquest any s'ha caracteritzat per la incorporació al mes de juny d'un equip de set professionals al Programa, reimpulsant tots els projectes que en formaven part des del 2011.

En aquesta memòria es recullen les memòries dels següents projectes tots englobats en el Programa BCN Intercultural:

- Espai Avinyó-Llengua i Cultura
- Projectes Interculturals
- Estratègia BCN Antirumors
- Comunicació intercultural

3.7.1. Espai Avinyó-Llengua i Cultura

L'Espai Avinyó – Llengua i Cultura és un projecte impulsat per l'Ajuntament de Barcelona i la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya a través del Consorci per a la Normalització Lingüística.

La finalitat de les activitats obertes a tota la ciutadania és **crear un espai d'intercanvi i de reflexió entorn de la diversitat de les diferents formes d'expressió cultural a la ciutat**, i les activitats adreçades als alumnes del CNL tenen a més, l'objectiu de **fomentar l'ús social del català, facilitar el coneixement de l'entorn i de la vida cultural de la ciutat, i afavorir el diàleg i la interrelació entre els participants.**

Al 2012, s'han ofert un total de **23 activitats obertes al públic**, entre xerrades, debats, cinefòrums, exposicions i altres activitats de sensibilització **amb una assistència d'unes 700 persones aproximadament, i 61 activitats per a l'alumnat, entre tallers, visites guiades i**

activitats per gaudir de la ciutat de manera més lúdica, amb una assistència total de 779 persones.

RESUM ACTIVITATS 2012								
	Primer trimestre		Segon trimestre		Tercer trimestre		Quart trimestre	
	Número d'activitats	Assistents	Número d'activitats	Assistents	Número d'activitats	Assistents	Número d'activitats	Assistents
ACTIVITATS OBERTES A LA CIUTADANIA	6	207	6	195	3	16	7	249
ACTIVITATS PER A L'ALUMNAT DE CATALÀ	23	202	20	215	5	38	13	324
TOTAL	29	409	26	410	8	54	20	573

Una de les principals eines de comunicació de l'Espai és el bloc (<http://blocs.cpnl.cat/espaiavinyo/>.) i la seva plana facebook, que a dia d'avui compta amb més de 700 amics/gues

3.7.2. Projectes interculturals

Projectes que es recolzen des de la Direcció d'Immigració i Interculturalitat.

Projecte Rossinyol

El projecte Rossinyol Barcelona és un **projecte de mentoria** que cerca accelerar la inclusió social de menors provinents de famílies nouvingudes amb baix nivell social i econòmic. A la vegada, vol treballar i potenciar valors com el respecte, la tolerància i la diversitat; afavorint que els joves estudiants universitaris siguin participants d'un objectiu social comú mitjançant l'experiència directa de col·laboració amb els destinataris.

TEATRE FÒRUM-Aula de teatre social i interculturalitat

En col·laboració amb Casa Àsia i la Xixa Teatre s'han organitzat al llarg del 2012 **dues Aules de teatre social i debat intercultural per a joves.**

Cada un dels cursos ha comptat amb la participació d'uns **30 joves** d'entre 17 i 35 anys, amb un total de **17 nacionalitats** diferents representades (catalans, europeus, asiàtics, africans i d'Amèrica llatina).

BARCELONA CORAL ÀSIA

El projecte, que es realitza amb la col·laboració de Casa Àsia, va néixer el maig del 2012. Es tracta d'un grup intercultural format per **60 persones de 20 nacionalitats** diferents. Un 60% són asiàtics, amb 11 nacionalitats d'Àsia representades, però també 4 nacionalitats d'Amèrica i 5 europees, incloent-hi participants catalans. Es tracta de joves i adults d'entre 17 i 45 anys, amb un percentatge del 60% de dones.

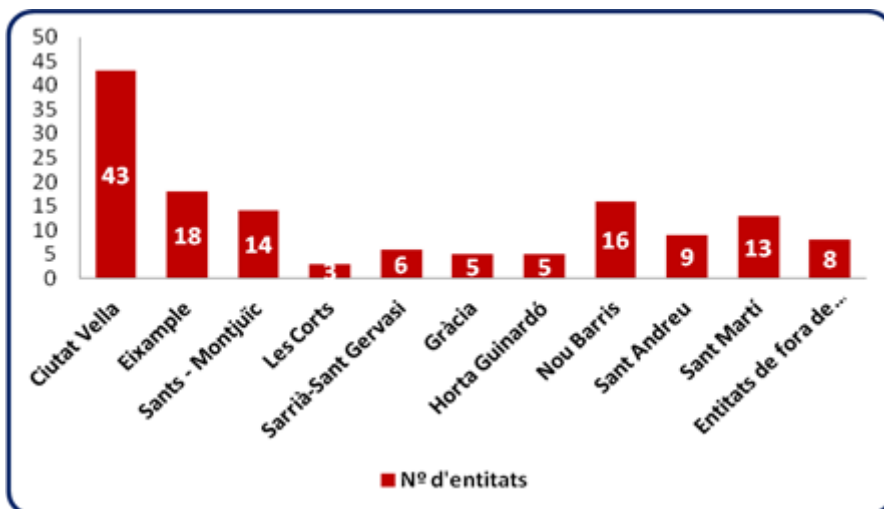
3.7.3. L'Estratègia BCN Antirumors

L'Estratègia neix al 2010 com a una estratègia de ciutat amb una important vessant de sensibilització i comunicació. La seva finalitat és **mantenir la cohesió social i afavorir la interacció i la convivència intercultural** en la ciutat des de l'equitat a través de la lluita contra els rumors, els estereotips i prejudicis existents sobre diversitat cultural a Barcelona.

Els seus principals eixos de treball durant l'any 2012 han sigut:

Xarxa BCN Antirumors

La Xarxa BCN Antirumors té com objectiu treballar per desmuntar els rumors i estereotips cap a la diversitat cultural. És un espai de col·laboració i coordinació, formats per l'Ajuntament de Barcelona, entitats, persones a títol individual i serveis, programes i equipaments municipals de la ciutat de Barcelona. A dia d'avui, la Xarxa està composta per **375 membres**, dels quals, **140** membres són entitats de la ciutat i **235** són persones a títol individual.

Entitats de la Xarxa BCN Antirumors per districtes

Principals accions realitzades durant l'any

-1a Jornada de treball de la Xarxa BCN Antirumors: es va realitzar al mes de març i va tenir dos objectius fonamentals:

Posar en relació a les entitats de la Xarxa i definir quins havien de ser els objectius i les accions de futur.

Elaborar un Pla de Treball 2012 – 2014 conjunt de la Xarxa BCN Antirumors: Ajuntament i entitats

- Elaboració i implementació del Pla d'Acció de la Xarxa BCN Antirumors 2012-2014

El Pla d'Acció de la Xarxa va ser el resultat del treball conjunt realitzat pel Grup Executiu, la Comissió Directora i l'Oficina Tècnica i per les aportacions de tots i totes els participants a la Jornada de març.

Formació Antirumors

La formació Antirumors **“Interculturalitat una resposta als rumors i estereotips”**, va començar al maig de 2010 com a la primera acció específica de l'Estratègia BCN Antirumors, amb l'objectiu de crear la figura de l'agent antirumors. Des d'aquestes sessions ofereixen, des d'una perspectiva multidisciplinària, informació, pautes relacionals i eines comunicatives destinades a desactivar rumors sobre la diversitat cultural. El curs està dirigit principalment a persones que **desitgin col·laborar** posteriorment en l'Estratègia BCN Antirumors.

Des de que la formació **d'Agents Antirumors** va començar al 2010 han passat al voltant de **910 persones**, de les quals **665** han rebut el certificat d'Agents Antirumors.

	Nº de edicions	Nº de cicles formatius	Nº de persones inscrites	Nº de persones que reben certificat
2010	3	4	243	171
2011	5	10	357	265
2012	5	11	310	229
Total	13	25	910	665

Catàleg d'Activitats Antirumors:

El seu objectiu principal és **recollir activitats de sensibilització i educació ciutadana per lluitar contra els rumors i estereotips sobre la diversitat cultural, i posar-les gratuïtament a disposició de les entitats, els serveis i equipaments de Barcelona** que desitgin treballar per la convivència i la cohesió social.

Aquest catàleg ofereix **23 tipus** d'activitats. Totes elles treballen, des de diferents metodologies i eines, continguts bàsics del tractament dels rumors i estereotips sobre la diversitat cultural. Aquestes activitats estan dirigides a la ciutadania en general, tot i comptar amb activitats que estan dirigides a franges poblacionals concretes: joves, adults, gent gran, etc. Durant el 2012 es van dur a terme **65 activitats, on van participar més de 2.440 persones**, de diverses edats, gènere, orígens, contextos i barris.

3.8. Suport programes de districte

Barcelona és una ciutat complexa i diversa, a nivell poblacional però també a nivell territorial. Aquesta diversitat territorial fa que les seves actuacions també s'hagin d'adaptar a realitats i necessitats diverses.

En aquest sentit, des de la Direcció d'Immigració, es dóna recolzament econòmic i tècnic als diferents districtes de la ciutat, amb l'objectiu de fer arribar les polítiques sobre immigració i diversitat cultural a tots els racons de la ciutat.

En aquests moments on l'arribada massiva de persones immigrants s'ha aturat, el repte és aconseguir una ciutat cohesionada on la convivència sigui una realitat. La transversalitat esdevé un gran repte, intentant que des de totes les àrees de l'Ajuntament s'implementin les noves polítiques d'immigració.

Però quan parlem de transversalitat la seva vessant territorial pren especial rellevància. En aquest sentit fer que tots els districtes de la ciutat s'impliquin en la posta en marxa de les noves polítiques d'immigració i el nou paradigma és imprescindible, ja que són els districtes els veritables actors en temes de convivència intercultural i cohesió social.

Com a principal novetat del darrer any 2012 podem destacar que enguany s'han implicat en aquest procés 9 dels 10 districtes de la ciutat: Ciutat Vella, Eixample, Sants-Montjuïc, Sarrià-Sant Gervasi, Gràcia, Horta-Guinardó, Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí.

En 2012 la Direcció d'Immigració ha començat a treballar tres districtes més que durant els anys anteriors: l'Eixample, Sarrià-Sant Gervasi i Sant Martí.

	2010	2011	2012
Ciutat Vella	250.000	194.200	152.255
Eixample			25.000
Sants-Montjuïc	160.000	138.000	114.000
Sarrià-Sant Gervasi			25.750
Gràcia	25.000	20.000	25.000
Horta-Guinardó	75.000	45.000	45.000
Nou Barris	107.594	107.594	107.500
Sant Andreu	66.200	53.000	45.000
Sant Martí			60.000
TOTAL	683.794	600.514	599.505

3.9. *Consell Municipal d'Immigració*

Al llarg d'aquest any 2012 l'activitat del Consell Municipal d'Immigració la podem classificar de la següent forma:

A, Activitats relacionades amb el principi de legislatura. Participació en l'elaboració del PAM de ciutat i elaboració del Pla de treball del CMIB (objectius i accions de legislatura)

B, Activitat entorn als òrgans i grups de treball del Consell:

- Plenaris
- Comissió Permanent
- Trobada d'entitats
- Dia Mundial de les persones refugiades

C, Activitats associades a determinades circumstàncies de l'any 2012:

- Jornada Dona i Immigració
- Grup de salut
- Premi adreçat al comerç i l'emprenedoria

A continuació presentem una memòria dels resultats d'aquest treball. Abans però caldria fer alguns comentaris:

- L'elaboració del Pla de treball del CMIB 2012-2015 ha estat un treball participatiu entre la Institució i les entitats. És un esforç compartit i molt important ja que marca els objectius i accions que ens comprometem a implementar
- La Trobada d'entitats d'aquest any tenia un gran repte ja que la Institució va decidir no fer la Mostra gastronòmica (activitat que atreu a molts visitants) i no permetre la mostra d'entitats tradicional (amb estands). Amb les entitats del CMIB s'ha treballat aquest nou format amb resultats més que acceptables per a tothom però no exempt de crítica per la poca visibilitat de les entitats.
- Al juny es va fer la Jornada Dona i Immigració organitzada pel Consell Municipal d'Immigració i el Consell Municipal de dones que va permetre copsar i recollir el sentir i les propostes de dones immigrades de la nostra ciutat
- Arrel de l'aprovació del Reial Decret 1192/2012 aprovat pel Govern Espanyol, la Conselleria de Salut de la Generalitat de Catalunya emet una Instrucció. La nova situació per l'accés al sistema de salut comporta inquietud i incidències en el nou procediment per disposar de la targeta sanitària. Per aquest motiu es crea un grup de salut que de forma constructiva vol exposar a les autoritats sanitàries catalanes les incidències detectades.
- Aquest any els projectes adreçats a la integració del comerç i l'emprenedoria de les persones immigrades és el tema del Premi Consell Municipal d'Immigració 2012.
- A l'últim Consell Plenari de l'any es va escollir per part de les entitats membres la nova Vicepresidenta del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona.

Resum de l'activitat del CMIB al llarg del 2012

L'activitat del Consell Municipal d'Immigració - 2012 l'hem estructurat per mostrar el volum d'activitat general, l'activitat en els òrgans i grups de treball i per últim les activitats extraordinàries.

A. Indicadors mensuals d'activitat: ens dóna una idea del volum de feina realitzada. Únicament es comptabilitzen les accions o sessions de treball liderades pel propi Consell Municipal d'Immigració

	Participació d'entitats	Participació persones	de Documents produïts
Gener	20	23	1
Febrer	47	47	2
Març	27	28	3
Abril	57	68	8
Maig	82	86	13
Juny	95	214	11
Juliol	48	57	12
Setembre	40	49	3
Octubre	104	11.062*	3
Novembre	8	10	18
Desembre	62	124	16
Mitjana	49'17		8'2
Total		11.768	90

* Assistència a la Trobada d'entitats del CMIB (Moll de la Barceloneta)

B. Activitat i participació dels òrgans i grups de treball: Ens indica l'activitat dels òrgans del Consell i dels grups de treball així com el nombre de reunions individuals amb les entitats vinculades a alguns grups de treball.

Plenaris

Nombre de sessions: 2

Mitja d'entitats participants: 39,5

Comissions Permanents

Nombre de reunions: 6

Mitja d'entitats participants: 7,17

Comissió d'Opinió d'Urgència (COU)

Nombre de reunions: 1

Mitja d'entitats participants: 22

Grups de treball

Nombre de grups de treball: 5

PAM

Nombre de reunions: 1

Mitjana d'assistència d'entitats: 20

Elaboració Pla de treball 2012 -2015

Nombre de reunions: 2

Mitjana d'assistència d'entitats 15

Trobada d'entitats del CMIB

Nombre de reunions generals 5

Mitjana d'assistència d'entitats 26,6

Nombre de reunions per carpes: 8

Mitjana d'assistència d'entitats 8,13

Salut

Nombre de reunions: 2

Mitjana d'assistència d'entitats 7

Dia Mundial de les Persones Refugiades

Nombre de reunions: 2

Mitjana d'assistència d'entitats 8

C. Activitats extraordinàries del CMIB: A part de les activitats vinculades a grups de treball el consell organitza el Premi CMIB i altres activitats participatives i informatives.

Jornada Dona i Immigració

Nombre de dones participants: 34

Trobada d'entitats del CMIB

Nombre d'entitats participants : 45

% sobre el total d'entitats del CMIB: 80,36%

Nombre d'activitats: 73

Nombre de visitants estimat: 11.000

Premi CMIB:

Propostes presentades : 12

Nombre d'assistents a l'acte de lliurament: 55

Dia Mundial de les Persones refugiades (acte unitari)

Nombre d'entitats participants : 13

Nombre d'assistents a l'acte: 95

Xerrada informativa canvi legislació Treballadores de la Il·lar

Nombre d'assistents: 28

3.10. Suport entitats acollida

La **Xarxa d'Acollida i acompanyament per a persones immigrades de Barcelona** forma part de l'Estratègia d'acollida i acompanyament en xarxa, que combina l'acció dels serveis municipals, impulsats des de la Direcció d'Immigració i Interculturalitat de l'Ajuntament, i l'acció dels districtes i d'altres Àrees municipals, amb la tasca que realitzen les entitats que formen la Xarxa d'Acollida i acompanyament. L'objectiu és complementar els serveis municipals i treballar conjuntament en xarxa per oferir el suport i els recursos necessaris per assegurar la plena autonomia personal i integració social de les persones immigrades.

La Xarxa, iniciada el 2006, i es va formalitzar el febrer de 2007, responent a aquesta voluntat de generar espais compartits d'informació, orientació, assessorament i cobertura de necessitats bàsiques per a persones i famílies immigrants a la ciutat, en el marc de l'Estratègia d'acollida i en un moment de màxim flux migratori a la ciutat. Ha crescut fins a incloure 157 entitats i serveis, forma part de l'Acord ciutadà per una Barcelona inclusiva, i ha contribuït durant aquests anys a l'acollida i integració de persones novingudes. En els darrers anys, ha evolucionat adaptant línies d'intervenció i projectes a la nova realitat, treballant pels objectius en el nou paradigma, "de l'acollida a l'acompanyament", que es defineix com a eix de treball en el Pla d'Immigració 2012-2015. El 2012 s'ha reorientat posant èmfasi en oferir serveis que donin resposta a les necessitats de persones que porten anys a Barcelona i que en ja veïns i veïnes, per afavorir la cohesió i la convivència a la ciutat.

L'acollida i acompanyament és un procés a través del qual les persones immigrades adquireixen progressivament els recursos socials necessaris per desenvolupar-se de manera autònoma i en **igualtat d'oportunitats** en la societat receptora, a tots els territoris de la ciutat, i amb la col·laboració i coordinació del teixit social de Barcelona.

Les principals prestacions de la xarxa s'orienten a oferir a la població immigrant:

- Recepció i orientació, per facilitar l'accés a la informació bàsica i als recursos, orientació en els circuits i itineraris d'acollida existents al territori, coneixement de drets i deures, legislació que els afecta, tràmits, etc.
- Orientació i derivació als serveis bàsics, facilitant l'accés i l'ús normalitzat a: empadronament, assessorament jurídic, coneixement de l'entorn, aprenentatge de la llengua, assessorament

laboral, atenció social, sistema sanitari, emergències socials, homologació d'estudis, habitatge, esport, associacions...

- Assessorament jurídic i acompanyament en la tramitació quan sigui possible
- Formació bàsica per al coneixement de la llengua (català i castellà bàsics, alfabetització, coneixement d'altres llengües...)
- Accions i projectes de suport a la inserció sociolaboral o en altres àrees: salut, habitatge, atenció social...
- Accions de promoció de la participació social: associacionisme, dinamització comunitària, integració i cohesió social.

En el si de la xarxa funcionen dos grups de treball estables i amb activitat continuada, que constitueixen dues xarxes de treball:

- **XESAJE - Xarxa d'Entitats Socials d'Assessorament Jurídic en Estrangeria.**
- **Coordinadora de la Llengua.**

Total entitats i punts d'atenció	Xarxa global	Coordinadora de la Llengua	XESAJE
Entitats	157	72	54
Punts d'atenció	166	76	60

Tota la informació referida a la Xarxa, està recollida al **Cercador d'entitats**, al web **Nova ciutadania i immigració**. Contempla el conjunt d'entitats, amb una fitxa per cadascuna, i permet cerques per entitat, territori, serveis, xarxa de pertinença, o paraules clau. <http://www.bcn.cat/novaciutadania/>

Principals accions i projectes de treball 2012

- Informació i consulta sobre la nova regulació d'accés al **sistema públic de salut** i com afecta a la població immigrada (Targeta sanitària). Coordinació i seguiment amb l'administració competent, CatSalut.
- Estratègies d'increment i millora de l'ensenyament del **català**, en coordinació amb el Consorci per a la Normalització lingüística, CpNL.
- Millora de la informació sobre subvencions, a través d'informació (trameses, web...) i invitació a sessions d'informació sobre subvencions municipals: convocatòria a inici d'any i justificació (amb l'assistència de 95 persones).
- Informació i invitació a sessions o convocatòries d'interès per la Xarxa: sessions sobre la normativa del servei domèstic, jornada del Dia mundial de les persones refugiades, programes retorn, participació en l'avaluació del Projecte Europeu Mixities, o d'altres.
- Col·laboració en projectes o activitats de l'Acord ciutadà per una Barcelona inclusiva: Consulta Pla inclusió, participació en la Marató de la pobresa, ...
- Difusió i visibilització de la Xarxa, presentació de la Xarxa en fòrums diversos

3.10.1. XESAJE - Xarxa d'Entitats Socials d'Assessorament Jurídic en Estrangeria.

Formada pel conjunt d'entitats del tercer sector que proporcionen assessorament jurídic professional a la ciutat de Barcelona, 54 a finals de 2012, amb 60 punts de prestació. Ha desenvolupat activitats i reunions, en compliment del pla de treball definit per 2012 (acordat i prioritzat amb la xarxa). Temes treballats en les 3 trobades plenàries amb les institucions competents (Subdelegació de Govern a Barcelona, Direcció General d'Immigració de la Generalitat de Catalunya, CatSalut):

- Informes vinculats als procediments d'autoritacions de residència temporal.
- La nova regulació dels comunitaris i els seus familiars.
- Accés al sistema públic de salut. Tarja sanitària i població immigrant.

Han participat 114 persones en les trobades plenàries; sumades a la participació en comissions, ens dona una assistència total de 157 en 10 convocatòries.

3.10.2. Coordinadora de la llengua:

La Coordinadora de la llengua constitueix una xarxa que agrupa associacions, entitats i institucions que treballen per a la integració lingüística de la població immigrada a la ciutat de Barcelona, una de les prioritats principals per tal que es produeixi un veritable procés d'integració. La Xarxa ha experimentat un increment d'un 20%, passant de 60 a 72 entitats el 2012. El principal acord de la Coordinadora, important per l'impacte en les entitats i en l'alumnat de llengua, ha estat: Acord d'unificació en els nivells i nomenclatura en l'ensenyament de llengües, al Marc Comú de Referència Europeu (MECR). Altres temes treballats en les 5 trobades plenàries: Funcionament intern i gestió de les entitats, Organització, criteris i oferta dels cursos, Ensenyament del català...

Ha continuat l'important treball de la **Comissió de Formació**, que ha dissenyat i posat en marxa una formació integral per a persones que treballen en l'ensenyament de segones llengües a persones immigrades a Barcelona. Iniciada el 2011, amb el suport de l'Ajuntament, consta de 3 mòduls trimestrals i està reconeguda per l'ICE de la Universitat de Barcelona. S'ha fet un segon curs 2012-2013, amb una elevada demanda, 80 persones inscrites i una assistència mitjana de 60 persones, i una valoració molt positiva.

Han participat 122 persones en les trobades plenàries; sumades a la participació en comissions, ens dona una assistència total de 202 en 17 convocatòries.

Comunicació i difusió: material per a l'acollida i acompanyament i web de Nova ciutadania.

- L'any 2012 s'ha dut a terme la recollida i elaboració de continguts per a l'edició de la **nova guia d'acollida i acompanyament**, en versió ciutat, que es publica a inicis de 2013.

- Actualització continuada de la web Nova ciutadania i immigració - <http://www.bcn.cat/novaciutadania>-, la seva activitat o els tems d'interès ja assenyalats. És una de les webs més visitades dins les pertanyents a l'Àrea de Qualitat de vida, igualtat i esports. L'any 2012 ha comptat amb prop de 300.000 visites, amb més de 900 visites per dia en alguns mesos, i una mitjana que s'apropa a les 800 diàries.
- S'ha treballat en l'actualització continuada del cercador d'entitats de la Xarxa, que es va llançar a finals de 2011 i s'ha completat i difós al llarg del 2012, orientat a facilitar tant la coordinació entre entitats de la xarxa com el coneixement i l'accés als recursos per part d'altres serveis i de tota la ciutadania. S'ha treballat en el disseny de millores a implementar a inicis de 2013.

3.11. *Suport a entitats*

Des de la Direcció d'Immigració i Interculturalitat es dona suport econòmic a les entitats que ofereixen serveis d'acollida i acompanyament a persones immigrants a través d'un programa de subvencions. El programa de subvencions es recull per l'any 2012 en la **línia Kd) Accions d'acompanyament a persones, famílies i organitzacions i entitats d'origen immigrant a l'accés a la informació bàsica i als recursos que els capacitin per exercir els seus drets i deures personals i de ciutadania**. La línia Kd, si bé va disminuir el total de pressupost el 2012 motivat per una reorientació en les línies de subvenció, segueix essent la que compta amb un major volum pressupostari. L'any 2012 va atorgar 219.935€ a 48 entitats i 50 projectes. Cal assenyalar que les altres línies de subvencions (Ka- Educació, Kb- Participació, i Kc- Interculturalitat) també ofereixen suport en projectes que sovint es vinculen amb l'acollida i suport a entitats per a la igualtat d'oportunitats.

El suport es completa a través de convenis amb 4 entitats, amb un total de 235.820€, que s'ha mantingut en relació a 2011. En total són 455.755 € la quantia que l'Ajuntament aporta pel suport a entitats.

Xarxa Acollida i acompanyament

Dades bàsiques / Evolució	2010	2011	2012	% variació
COMPOSICIÓ				
Nombre d'entitats que integren la Xarxa	141	150	157	4,7%
Nombre d'entitats XESAJE - Xarxa d'Entitats Socials d'Assessorament Jurídic en Estrangeria	52	52	54	3,8%
Nombre d'entitats Coordinadora de la llengua	54	60	72	20,0%
ACTIVITAT DE LA XARXA				
Nombre de projectes o accions de la xarxa		7	9	28,6%
Nombre de convocatòries de la xarxa		30	29	-3,3%
Nombre d'assistents a les convocatòries		496	454	-8,5%
CONVENIS I SUBVENCIONS ACOLLIDA I ACOMPANYAMENT				
Nombre d'entitats en conveni		4	4	0,0%
Quantia total convenis		235.818 €	235.818 €	0,0%
Nombre d'entitats que han rebut subvenció	83	81	48	-40,7%
Total quantia subvencions	450.000 €	400.000 €	219.935 €	-45,0%
Quantia tota convenis o subvencions		635.818 €	455.753 €	-28,3%
DIFUSIÓ				
N. visites al web Nova ciutadania i immigració		224.946	282.765	25,7%
Mitjana diària de visites		616,3	774,7	25,7%

Nota: Tal com ja s'ha assenyalat, la reducció en la quantia de subvencions en Acollida i acompanyament ve motivada per una reorientació en les línies de subvencions, que van passar de 2 a 4 línies dins Immigració. El pressupost global es va mantenir i es va distribuir tal com es recull en la taula següent.

Import total atorgat	2012	2011	2010
Ka. Educació i Formació	140.000 €	--	--
Kb. Promoure Participació i Voluntariat	94.000 €	--	--
Kc. Interculturalitat: antirumors, interacció	150.000 €	200.000 €	200.000 €
Kd. Acollida	219.935 €	400.000 €	450.000 €
Import total atorgat	603.935 €	600.000 €	650.000 €

3.11. Retorn voluntari a Senegal

Una mesura de govern impulsa la creació del projecte pilot de formació per al retorn i reintegrament voluntari al Senegal, de la que neix el projecte de "Retorn amb èxit a Senegal", que comença a funcionar el mes d'octubre de 2011.

Aquest projecte va ser una experiència pilot que es va implementar durant 7 mesos. En total es van acollir al retorn cinc persones, totes elles homes en situació irregular i a l'atur però amb situacions formatives diferents.

Aquesta experiència pilot ha estat significativa alhora de recollir més informació sobre la població senegalesa que viu a Barcelona en situació de precarietat. Ha estat important per entendre el fet migratori per a la població senegalesa, la importància del paper de la família, les expectatives creades i la gestió del fracàs personal i familiar (en alguns casos). En definitiva per entendre les variables més importants que intervenen en aquest fenomen.

D'altra banda aquesta experiència també ha servit per valorar si el producte dissenyat per donar resposta a la demanda era l'adequat, per entendre que la gran varietat de perfils de les persones que poden fer ús d'aquest projecte té com a conseqüència, la necessitat de fer itineraris personals més que la creació de grups o productes grupals.

Conseqüència de tot això és la segona fase del projecte que comença al mes de juny de 2012. En aquesta segona fase han pres la decisió de marxar sis persones, cinc ho han fet a l'any 2012 i una al gener de 2013 (va fer el pla d'emprenedoria).

L'objecte d'aquest projecte és facilitar a les persones senegaleses, que viuen a Barcelona i no disposen dels mitjans econòmics, el retorn voluntari al seu país. El perfil de les persones que reben el suport són persones de nacionalitat senegalesa, que resideixen a la ciutat de Barcelona en situació de precarietat essent indiferent la situació administrativa que tenen.

És indiferent:

- situació administrativa
- temps d'estada al nostre país
- gènere de la persona

En qualsevol cas han de mostrar una clara voluntat de tornar al seu país i compromentent-se a seguir el pla de retorn acordat amb el professional de referència.

Tipologies de retorn:

Segons les circumstàncies particulars de cada usuari, aquest pot optar amb l'acord del professional referent de:

- retorn ràpid a país d'origen. Persones que opten voluntàriament per un retorn ràpid sense formació.

- Retorn productiu, persona que opta a una formació personalitzada. Els professionals del projecte acordaran amb la persona un pla personalitzat que pot comportar formació o bé el suport en el disseny d'un pla d'emprenedoria.
 - o L'opció de la formació comporta un procés de formació previ a Barcelona en funció de la capacitat d'empleabilitat de cada persona i de les expectatives de futur.
 - o L'opció d'un pla d'emprenedoria comporta el suport tècnic en el desenvolupament d'un pla d'empresa o d'autocupació.

Graella de retornats durant l'any 2012 :

	Edat	Ciutat on es retorna a Senegal	Data de Retorn	Modalitat de retorn	Temps de residència a Espanya	
1ª Fase del projecte	1	24	Región de Kolda, pero vol retorno a Dakar.	19/04/2012	Emprenedoria	2
	2	33	Kaolak	19/04/2012	Emprenedoria	12
	3	39	Tambakounda	19/04/2012	Emprenedoria	7
	4	37	Región de Kolda	19/04/2012	Emprenedoria	9
	5	?	Dakar	28/02/2012	Ràpid	5
2ª Fase del projecte	6	29	Yeumbel	06/06/2012	Ràpid	12
	7	30	Pikine	16/07/2012	Ràpid	6
	8	54	Kafrine	23/08/2012	Ràpid	14
	9	34	Thindogne	05/09/2012	Ràpid	6
	10	38	Touba	25/01/2013	Emprenedoria	6
	11	27	Louga	24/11/2012	Ràpid	1

El número 10 va signar l'acord de retorn al desembre però va marxar al gener de 2013